

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.:(044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № _____ від _____

**Державна служба України з
питань праці**

До Міністерства соціальної політики надходять звернення підприємств, установ та організацій, у тому числі Державного архіву Луганської області від 05.06.2022 № 07/2-13/232 та ППО „Територія захисту” ПАТ „АрселорМіттал Кривий Ріг” від 14.06.2022 № 14/06-2, надіслані листами Державної служби України з питань праці відповідно від 07.06.2022 № 2335/2.2/4.6-22а та від 01.07.2022 № 2595/1/4.6-22а, щодо надання роз’яснень з питання виплати застрахованим особам допомоги по тимчасовій непрацездатності під час перебування їх у простої не з вини працівника.

За ініціативи виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України зазначене питання було спільно обговорено з представниками Мінсоцполітики, Мінекономіки, Держпраці, за результатами якого повідомляємо наступне.

Статтею 34 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) визначено, що простій – це зупинення роботи, викликане відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідвратною силою або іншими обставинами.

Час простою не з вини працівника, в тому числі на період оголошення карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, оплачується з розрахунку не нижче від двох третин тарифної ставки встановленого працівникові розряду (окладу) (абзац перший статті 113 КЗпП).

За час простою, коли виникла виробнича ситуація, небезпечна для життя чи здоров’я працівника або для людей, які його оточують, і навколишнього природного середовища не з його вини, за ним зберігається середній заробіток.

Слід зазначити, що законодавством не визначено умови щодо присутності/відсутності працівників на робочому місці під час простою.

Умови надання допомоги по тимчасовій непрацездатності визначає Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (далі – Закон).

Статтею 19 Закону передбачено право застрахованих осіб на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності, яке виникає з настанням страхового випадку в період

роботи (включаючи час випробування та день звільнення), зайняття підприємницькою та іншою діяльністю.

Разом з тим статтею 22 Закону встановлено, що допомога по тимчасовій непрацездатності надається застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке повністю або частково компенсує втрату заробітної плати у разі настання в неї страхового випадку.

Статтею 1 Закону України „Про оплату праці” визначено, що заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Оплата простою не з вини працівника згідно з Інструкцією зі статистики заробітної плати, затвердженою наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 27.01.2004 за № 114/8713, віднесена до гарантійних і компенсаційних виплат фонду додаткової заробітної плати як оплата за невідпрацьований час.

Отже з огляду на зазначене, на думку Міністерства, у разі настання у застрахованої особи, яка перебуває у простой та згідно із наказом роботодавця про запровадження простою зобов’язана бути присутньою на робочому місці (іншому місці, визначеному роботодавцем) з відповідним режимом роботи, одного із страхових випадків, визначених статтею 22 Закону, допомога по тимчасовій непрацездатності надається на загальних підставах, зокрема відповідно до норм статей 22 та 24 Закону, за дні непрацездатності, через які працівник втрачає оплату.

Водночас, якщо відповідний страховий випадок настав у застрахованої особи, яка згідно з наказом роботодавця про запровадження простою відсутня на робочому місці, на думку Міністерства, підстав для здійснення виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності немає.

При цьому слід зазначити, що відповідно до статті 30 Закону рішення про призначення або відмову у призначенні допомоги по тимчасовій непрацездатності має прийматися комісією (уповноваженим) із соціального страхування, що створюється (обирається) на підприємстві, в установі, організації, із урахуванням вищевикладеного.

Розрахунок середньої заробітної плати для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності здійснюється відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 № 1266 (зі змінами).

Разом з цим зазначаємо, що листи міністерств носять інформаційно-рекомендаційний характер, не є нормативно-правовими актами і не встановлюють нових правових норм.

Перший заступник Міністра

Євген КОТИК

